

UOC

Memòria 2017

Estudis de Ciències de la Salut

Universitat Oberta
de Catalunya

UOC

Estudis de Ciències de la Salut

Rambla del Poblenou, 156

08018 Barcelona

uoc.edu

ecs.uoc.edu

  twitter.com/UOCesalut

Memòria 2017

Estudis de Ciències de la Salut

Universitat Oberta
de Catalunya

Index

1. Presentació	06
2. Organització	09
• Àrees de Coneixement	09
• Equip	12
3. L'any 2017 d'una ullada	14
4. Formació	18
5. Recerca i innovació	20
• Projectes	21
• Grups de recerca	22
• Investigadors individuals	23
• Càtedra UNESCO d'Alimentació, cultura i desenvolupament	24
• Publicacions	25
• Participació en congressos i jornades científiques	31
• Tesis doctorals	35
• Millors treballs finals de màster Universitari dels Estudis de Ciències de la Salut	38
6. Aliances i col·laboracions	39
7. Jornades i esdeveniments	41
8. Destacats de l'any	43

---

1. Presentació

Per als Estudis de Ciències de la Salut, el 2017 ha estat un any de novetats i creixement.

Al llarg de l'any 2017, hem tingut ocasió de consolidar l'**estructura organitzativa interna** dels Estudis de Ciències de la Salut (ECS), amb la incorporació de nou professorat i la creació d'un equip complet de gestió. Això ens ha permès focalitzar l'activitat molt intensament en el desenvolupament de les sis àrees de coneixement, establint-hi nous reptes de futur, i en la captació i la **projecció de talent** docent, investigador i de gestió. En aquesta línia, enguany s'ha creat el **Consell de Direcció dels Estudis de Ciències de la Salut**, format per la directora dels Estudis, Dra. Pilar García Lorda; la sotsdirectora acadèmica, Dra. Alicia Aguilar; el sotsdirector de recerca, Dr. Diego Redolar; la mànager de programes, Sra. Teresa Fonoll, i la tècnica de Suport a la Direcció dels Estudis, Sra. Patricia Noguera. L'objectiu del Consell és poder dirigir i gestionar tots els aspectes vinculats a la docència, la recerca i la innovació dels Estudis des d'una vocació interdisciplinària i participativa.

Pel que fa als temes de qualitat i innovació docent, aquest any 2017 el **màster universitari de Treball Social Sanitari** ha rebut el certificat d'acreditació externa de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari Català (AQU). Aquesta acreditació certifica que la titulació avaluada es porta a terme tal com es va dissenyar i planificar inicialment i garanteix la qualitat de la formació d'acord amb els estàndards de qualitat europeus de l'Associació Europea per a la Garantia de la Qualitat en l'Ensenyament Superior (ENQA). Aquesta certificació consolida un màster que és pioner i innovador en el seu àmbit, ja que es tracta de l'únic programa a escala nacional i europea orientat a formar l'ampli percentatge de treballadors socials que exerceix la seva tasca en el sistema de salut.

Hem treballat, també, per a la **innovació en el disseny d'assignatures basades en reptes i en l'elaboració de materials docents fonamentats en un nou model de recursos d'aprenentatge**. Aquest nou model amb una estructura de mosaic visualment atractiva permet a l'estudiant, a partir dels reptes que es plantejen, veure quina és l'activitat que ha de treballar i quins són els recursos d'aprenentatge que es proposen per a fer-la. Les noves assignatures que s'han desplegat durant l'any s'han dissenyat íntegrament segons aquest nou model conegut com a PLA NIU, i algunes d'aquestes assignatures i dels professors responsables del seu disseny han actuat com a referents i exemples d'aquest nou abordament docent.

La nova oferta dels Estudis inclou el postgrau de **Nutrició, Rendiment Esportiu i Salut**, l'especialització d'**Abordatge de les síndromes digestives** i l'especialització de **Maneig de les malalties cutànies desateses (Skin NTDs)**. Aquests nous programes completen el nostre portafolis, tant en l'àrea de Nutrició i Alimentació, com en la de Programes Clínics. Les dues darreres especialitzacions són exemples, a més, de la **col·laboració amb organismes i entitats rellevants**: amb l'Organització Mundial de la Salut (OMS), continuant l'objectiu de formar els professionals sobre el terreny dels països amb malalties tropicals endèmiques desateses, i amb la Societat Catalana de Digestologia (SCD), amb l'objectiu de formar els residents de l'especialitat al llarg del període de residència. Potser la notícia més rellevant en termes d'oferta formativa ha estat el desplegament, per primer cop, d'un grau dels Estudis de Ciències de la Salut amb un format semipresencial. Es tracta del **grau de Logopèdia**, coordinat amb la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC), que en la primera edició cursen més de setanta estudiants.

Pel que fa a la recerca, al llarg d'aquest any s'ha continuat la implantació del **Pla estratègic de recerca** dels Estudis amb la consolidació de **tres grups de recerca**, el FoodLab, l'eHealth Lab i el Cognitive NeuroLab, que han constituït els equips i han definit les línies de recerca i el pla d'acció. Així mateix, hem desplegat dues iniciatives que eren objectius estratègics dels Estudis: **la creació de l'eHealth Center**, com a motor de l'àrea de coneixement de Salut Digital, i **l'avaluació de l'impacte de dos programes** de postgrau, el màster de Food Security and International Food Governance i l'especialització de Maneig de les malalties cutànies desateses (Skin NTDs), totes dues titulacions internacionals, orientades a formar els professionals que sobre el terreny han de desplegar o monitorar les polítiques de salut. L'impuls al Pla de recerca s'ha concretat, també, amb la posada en marxa d'una nova iniciativa, els **Healthy Workshops dels Estudis de Ciències de la Salut**, sessions de discussió relacionades amb la salut i altres temes d'interès afins a les prioritats docents, d'innovació i investigadores dels Estudis; obertes a investigadors de la UOC, però també d'altres institucions, amb l'objectiu de compartir línies de recerca, afavorir la discussió i l'aprenentatge, i generar la possibilitat de crear sinergies i esforços col·laboratius entre grups de recerca dins de la Universitat i a fora.

Finalment, hem continuat treballant des de la vocació de contribució social dels Estudis en projectes i iniciatives orientats a la comunitat UOC. Així, hem continuat col·laborant amb l'àrea de Persones en l'organització de la **Setmana Saludable de la UOC**, orientada aquest any a la promoció d'hàbits cardiosaludables, i amb l'àrea de Globalització i Cooperació en la **Setmana pel Dret a l'Alimentació**, alineada amb els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de les Nacions Unides, que constitueixen un eix estratègic per a la UOC.

Totes aquestes iniciatives i el compromís de l'equip ens han permès obtenir uns **resultats excel·lents** durant aquest any 2017, tant en termes del nombre d'estudiants matriculats als nostres programes, com de rendiment i satisfacció dels alumnes i de productivitat científica.

Hem tancat l'any celebrant la feina ben feta i els èxits assolits, tant de manera col·lectiva com individual, i ens congratulem, sobretot, pel compromís de **promoure la transdisciplinarietat** entre els diferents equips interns i mitjançant la col·laboració amb altres estudis, departaments i institucions, perquè aquest és un objectiu estratègic de la nostra projecció vers el futur.

Al davant ens espera un 2018 ple de reptes que ens motiven i ens empenyen, com ara continuar el procés de **captació de talent** per als nostres equips de recerca, docència i gestió, desplegar l'**oferta formativa** i les **línies de recerca planificades**, continuar treballant en els nostres **plans de millora contínua de la qualitat docent**, i mantenir la connexió i el **treball col·laboratiu** amb l'entorn professional i acadèmic de la salut.

PILAR GARCÍA LORDA
DIRECTORA DELS ESTUDIS DE CIÈNCIES
DE LA SALUT DE LA UOC

La UOC crea l'eHealth Center

El 28 de juny de 2017, la UOC va presentar en societat l'eHealth Center (eHC), un centre acadèmic orientat a generar i transferir coneixement sobre l'ús de les tecnologies TIC en l'àmbit de la salut, amb una perspectiva transdisciplinària, centrada en els pacients i els ciutadans, salutogènica i basada en l'evidència. L'eHC té **quatre línies de recerca** definides:

- L'educació, l'apoderament i la participació en salut
- El disseny i l'avaluació d'intervencions en salut digital
- La ciència de dades en salut
- La salut digital i l'equitat

L'eHealth Center és pioner al sud d'Europa i neix en xarxa amb altres centres especialitzats del nord d'Europa (Norwegian Centre for Integrated Care and Telemedicine) i del Canadà (Institute for Global Health Equity and Innovation), i disposa d'un Consell Assessor presidit pel Sr. Xavier Prats Monné, director general de Salut i Seguretat Alimentària de la Comissió Europea. Els Estudis han estat impulsors de l'eHealth Center i han participat en el disseny i la constitució d'aquest centre. Actualment, la Dra. Pilar García Lorda forma part del Consell de Direcció del centre i la Dra. Carme Carrion és la coordinadora de la línia de Disseny i avaluació d'intervencions en salut digital.

→
Més informació
(web eHealth Center)

---

2. Organització

Els Estudis de Ciències de la Salut de la UOC s'organitzen en sis àrees de coneixement, segons l'expertesa i la capacitació dels seus integrants.

Àrees de coneixement

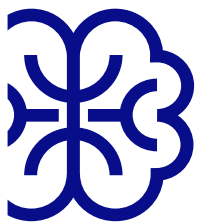
Nutrició, Alimentació i Salut

L'àrea de Nutrició, Alimentació i Salut dels ECS es dedica a la docència i la recerca en l'alimentació entesa com un fet transversal, des del cos i la salut fins als aspectes més socioculturals. Pel que fa la vessant docent, ofereix el màster universitari de Nutrició i Salut i el màster de Food Security and International Food Governance, el postgrau de Nutrició, Rendiment Esportiu i Salut i el postgrau de Health Coaching - Nutritional Coaching. Acull també la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament com a plataforma de recerca, docència i difusió sobre qüestions alimentàries.

Neuropsicologia i Neurociències

L'àrea de Neuropsicologia i Neurociències té com a interès principal el substrat neural subjacent en els processos cognitius humans, les seves alteracions i la seva recuperació. Dins de l'oferta formativa de l'àrea, hi ha el màster universitari de Neuropsicologia, el postgrau de Neuropsicologia de les Lesions Sobrevingudes, el postgrau de Neuropsicologia de les Malalties Neurodegeneratives i dues especialitats: Envel·liment i demències i Trastorns del moviment. L'activitat investigadora de l'àrea se centra en l'estudi de les bases neurals dels processos cognitius i la recuperació de les funcions alterades mitjançant tècniques d'estimulació cerebral no invasiva.

Salut Digital (eHealth)

Es tracta d'una àrea amb un creixement i un procés d'innovació constants, atesa la importància de la salut digital en la nostra societat. Entenem la salut digital com una eina bàsica que ens ha de portar a un canvi de paradigma que impliqui l'apoderament dels pacients i la presa de decisions compartides entre tots els agents que intervenen en l'ecosistema de salut. Tenim una oferta formativa de postgrau que s'organitza entorn de les especialitzacions de Gestió de la informació i el coneixement clínic en e-Salut i de Requisits tècnics de la societat de la informació per a la implantació de la telemedicina. Properament s'innovarà amb l'aparició d'un nou màster de Salut Digital. Tota la docència es complementa amb projectes de recerca i d'implantació de la salut digital.

Treball Social sanitari

L'àrea de Treball Social Sanitari es dedica a la docència i a la recerca sobre el desenvolupament del treball social com a professió que es duu a terme en entorns específicament sanitaris. Des del punt de vista docent, principalment té el màster universitari de Treball Social Sanitari, el primer que es fa a escala internacional especialitzat en el treball social aplicat específicament al món de la salut.

Gestió i Direcció Sanitària

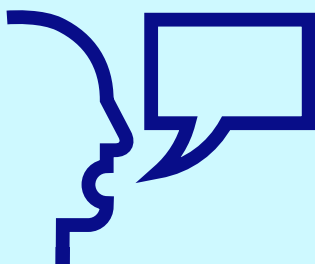
En l'àmbit formatiu, aquesta àrea té com a objectiu introduir el professional en la direcció i gestió d'organitzacions sanitàries, tot posant l'accent sobre les institucions hospitalàries. En aquest sentit, s'ofereix un coneixement profund sobre planificació, finançament i provisió de serveis sanitaris, a més de desenvolupaments teòrics, eines de gestió i intercanvis d'opinions, i presència real en hospitals de la xarxa homologada per la UOC per al desenvolupament de programes específics. L'oferta formativa d'aquesta àrea consta del màster de Direcció Executiva d'Hospitals (format per dos postgraus), el màster de Gestió Clínica i el màster de Planificació i Disseny de Centres Sanitaris.

Programes Clínic

Aquesta àrea proporciona una oferta formativa especialitzada de caire internacional i en diferents idiomes adreçada a professionals de la salut que ja estiguin treballant activament i que vulguin una actualització o una ampliació de coneixements en temàtiques molt específiques. En concret, se centra en les malalties infeccions des d'una perspectiva de salut pública i del maneig clínic de les malalties (infeccions de transmissió sexual i malalties tropicals desateses que afecten la pell). L'àrea també té projectes de recerca que van generant coneixement en alguna d'aquestes malalties, com és el cas de la leishmaniosi cutània. En aquest cas concret, tant la docència com la recerca associada es duen a terme en col·laboració estreta amb l'Organització Mundial de la Salut. D'altra banda, l'oferta formativa es completa amb una especialització en el camp de la ultrasonografia endoscòpica, que permet encarar reptes importants en l'aplicació d'aquesta tècnica. En darrer lloc, aquest curs hem començat una especialització de l'abordatge de les principals síndromes digestives en col·laboració amb la Societat Catalana de Digestologia.

Grau de Logopèdia

Durant aquest any s'ofereix per primer cop el **grau interuniversitari de Logopèdia a partir de la col·laboració entre la UVic-UCC i la UOC**. Aporta una formació interdisciplinària que abasta els àmbits social, sanitari i educatiu. El grau de Logopèdia ofereix l'oportunitat de fer seminaris presencials a la Clínica Universitària de la Facultat de Ciències de la Salut de Manresa (UVic-UCC) per a poder integrar i aplicar els coneixements i les habilitats pràctiques pròpies de l'exercici professional.

Equip

Nutrició, Alimentació i Salut

Alicia Aguilar

Francesc Xavier Medina

Anna Bach

Laura Esquiús

Marta Massip

Pilar García Lorda

Neuropsicologia i Neurociències

Elena Muñoz

Diego Redolar

Raquel Viejo

Susanna Carmona

Berta Pascual

Maria Salomé Bolló

Jaume Kulisevsky

Salut Digital (eHealth)

Carme Carrion

Francesc Saigí

Rubén Nieto

Antoni Baena

Gestió i Direcció Sanitària i Treball Social Sanitari

Julio Villalobos

Jordi Colomer

Maria Corpus Gómez

Dolors Colom

Equip de Gestió

Patricia Noguera

Teresa Fonoll

Judith Cuevas

Mabel Gómez

M.C. Márquez

3. L'any 2017 d'una ullada

Finançament*

NOMBRE D'ESTUDIANTS

3.457 estudiants de tots els programes dels Estudis

+33,4% (en relació a 2015)

INGRESOS PER MATRICULACIONS

+23,4%

(en relació a 2015)

* Dades extretes del tancament de campanya 20162 i 20171 (àrea d'Economia - Programes).

Equip

21
PROFESSORS

+22%

11 Professors a temps complert
10 Professors associats a temps parcial

38
INVESTIGADORS

+65%

21 Professors Doctors
14 Doctorands
3 Postdoctorals

5
PERSONAL DE GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ

+25%

1 Gestió d'estudis
4 Gestió de programes

212
PROFESSORS DOCENTS COL·LABORADORS

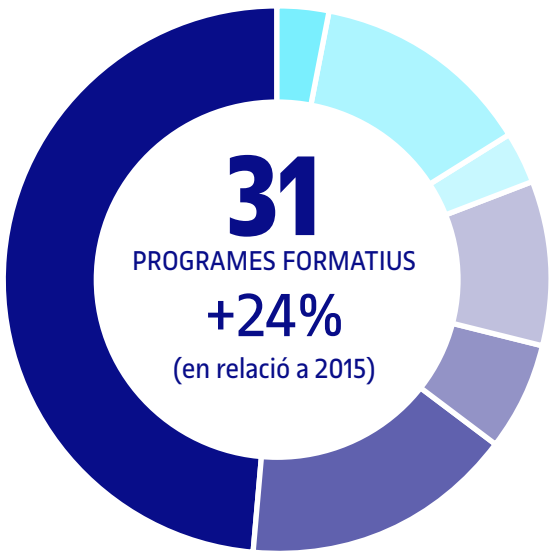
+6%

22
TUTORS

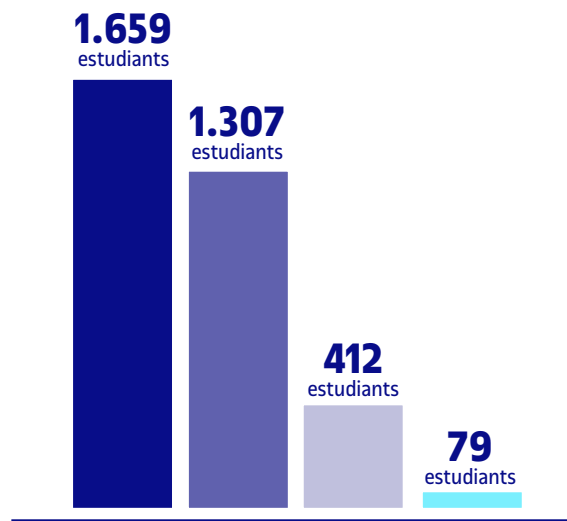
+17%

Formació

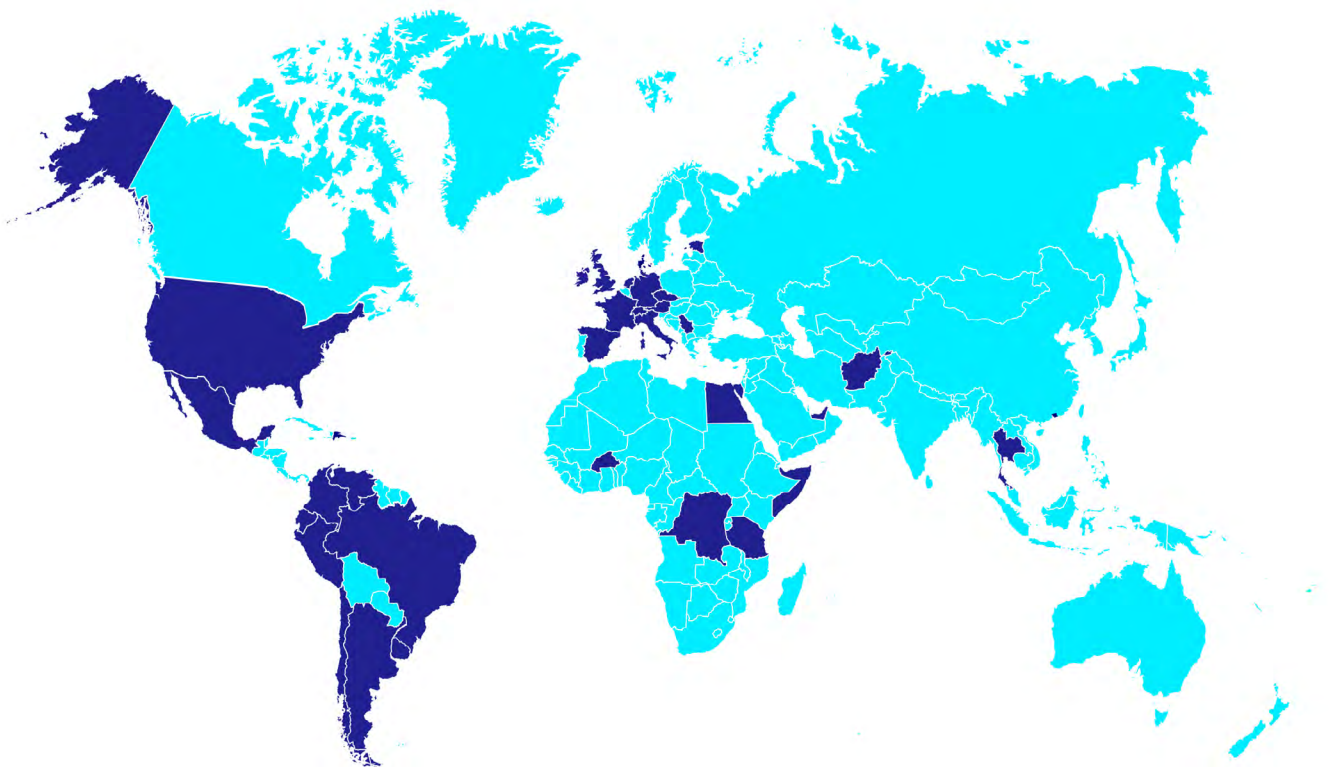
- 1 Grau
- 4 Màsters Universitaris
- 1 Màster Internacional
- 3 Màsters Propis
- 2 Diplomes de postgrau
- 5 Especialitzacions
- 15 Seminaris (cursos de curta durada)

- Màsters Universitaris
- Altres iniciatives (cursos, seminaris, etc.)
- Titulacions pròpies
- Grau

ESTUDIANTS PROCEDENTS DE 34 països

El 2017, els ECS comptaven amb més d'un centenar d'estudiants internacionals, procedents de 34 països. La distribució geogràfica és la que s'indica en el següent mapa. Després d'Espanya, els països amb més nombre de matriculats són Colòmbia i Mèxic.

Recerca i Formació

---

3 Grups de recerca reconeguts

1 Càtedra UNESCO

NOMBRE DE PUBLICACIONS INDEXADES (SJR 2015)

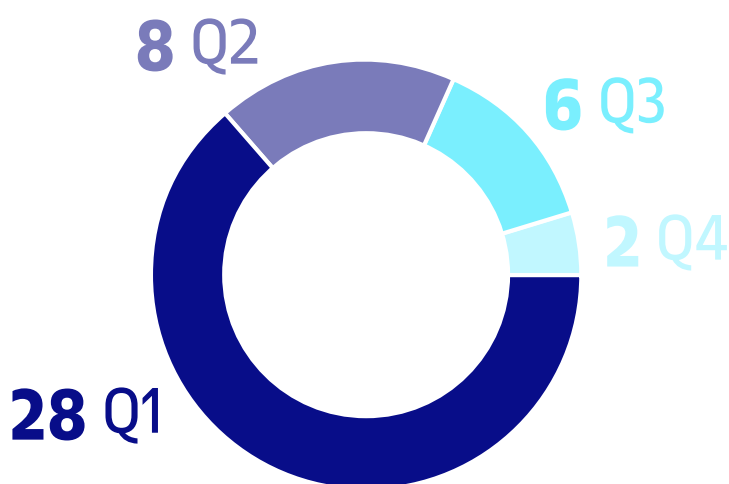
46 Publicacions en revistes científiques

65 Nombre de cites rebudes

ISI: 36
SCOPUS: 29

PUBLICACIONS EN REVISTES CIENTÍFIQUES PER QUARTILS (SJR 2016)

7 LLIBRES

15 CAPÍTOLS DE LLIBRES

1 TESI DOCTORAL LLEGIDA

46 PARTICIPACIONS EN CONGRESSOS I JORNADES CIENTÍFIQUES

Els Estudis i el seu entorn

Difusió

43 **NOTÍCIES** centrades en salut, nutrició, neurociències y salut digital (*ehealth*).

1.216 **PUBLICACIONS DE LES NOTÍCIES** en diferents mitjans

70 **MILIONS DE PERSONES** han rebut l'impacte dels Estudis de Salut.

Col·laboracions

120 **NOUS CONVENIS** de col·laboració

Jornades i esdeveniments

13 **JORNADES ACADÈMIQUES I DE DIVULGACIÓ DEL CONEIXEMENT** organitzades pels ECS

Dimensió dels estudis a Internet

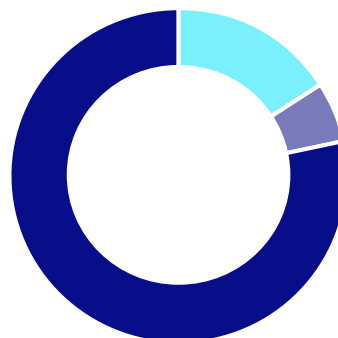
@UOCesalut: Més de **422 nous seguidors** al 2017, tot tancant l'any amb un nombre total superior als **1.070** i amb **982 piulades** (tweets). El nombre de visites al perfil és de **10.499** visites

@FoodAtUOC: Més de **130 nous seguidors** el 2017 tot tancant l'any amb gairebé **460 seguidors**

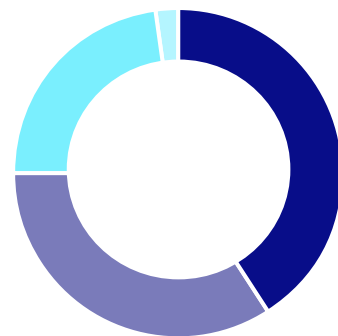
Food Systems, Culture and Society. Acumula gairebé **1.565 m'agrada** (likes) i més de **1.550 seguidors**

Impacte en mitjans per tipologia

Internet: **78,21%**
Ràdio i TV: **5,79%**
Premsa: **16%**

Impacte per àmbit en mitjans ECS

Nutrició: **41%**
Neuropsicologia i neurociències: **34%**
Salut digital (*eHealth*): **23%**
Altres: **2%**

Llista de reproducció amb **9 vídeos** i **1.112 visualitzacions totals**

Food Systems UOC. Més de **400 publicacions** i més de **365 seguidors**

Web dels Estudis de Ciències de la Salut

Usuaris: **4.745**
Número de visites a pàgines: **15.154**
Sessions: **7.881**
% de noves visites: **45,97%**

Blog de Treball Social Sanitari

Usuaris: **7.863**
Número de visites a pàgines: **12.732**

4. Formació

El recull següent classifica l'oferta formativa dels Estudis de Ciències de la Salut segons les sis àrees de coneixement esmentades. El 2017 els ECS van tenir un total de 3.457 matrícules en alguna de les propostes formatives de llarga durada, cosa que representa el 33,4% d'increment respecte del 2016.

Àrea de coneixement	Programa de formació	Estudiants
Logopèdia	GR Logopèdia	79
	Total	79
Nutrició, Alimentació i Salut	MU Nutrició i Salut	831
	MP Food Security and International Food Governance	28
	PG Health Coaching	17
	PG Nutrició, Rendiment Esportiu i Salut	24
	Total	900
Neuropsicologia i Neurociències	MU Neuropsicologia	536
	Oferta derivada	35
	Total	571
Salut Digital (eHealth)	MI Telesalut (Universidad de Antioquia)	37
	MU Telemedicina	68
	Oferta derivada	14
	Total	119

Àrea de coneixement	Programa de formació	Estudiants
Treball Social Sanitari	MU Treball Social Sanitari	224
	Total	224
Gestió i Direcció Sanitària	MP Direcció Executiva d'Hospitals	10
	Oferta derivada MP Direcció Executiva d'Hospitals	27
	MP Gestió Clínica	22
	Oferta derivada MP Gestió Clínica	25
	Total	84
Programes Clínics	Infeccions de transmissió sexual i VIH	30
	Abordatge de les síndromes digestives	41
	Maneig de les malalties cutànies desateses (Skin NTDs)	36
	Trastorns del moviment	42
	Ultrasonografia endoscòpica (USE)	22
	Total	171

GR: Grau, MU: Màster Universitari, MP: Màster Propi, MI: Màster Internacional

* Dades extretes de les taules annexes als IST 2016-2017 (àrea de Planificació i Qualitat).

Programes de doctorat

Doctorat interuniversitari de Bioinformàtica

La professora, Dra. Carme Carrion, dels Estudis de Ciències de la Salut, és nomenada directora i coordinadora del programa de doctorat interuniversitari de Bioinformàtica. És un programa que integra els millors experts de sis universitats catalanes (UAB, UPC, UdG, UdL, UOC i UVic-UCC) en els diferents àmbits que componen la bioinformàtica, i hi participa, a més, l'Associació Bioinformàtics Barcelona (BIB), que reuneix universitats, centres de recerca i empreses amb l'objectiu de posicionar Barcelona i Catalunya entre els líders mundials en bioinformàtica.

Doctorat de Societat de la Informació i el Coneixement

Els tres grups de recerca reconeguts (SGR-AGAUR: **Cognitive NeuroLab**, **eHealth Lab** i **FoodLab**) dels Estudis de Ciències de la Salut participen en la línia de recerca **Basic and Applied Health Sciences** del doctorat de Societat de la Informació i el Coneixement de la UOC.

---

5. Recerca i innovació

La recerca dels Estudis de Ciències de la Salut té com a objectiu ser un referent en recerca translacional en les àrees de coneixement estratègiques: nutrició, neurociències i salut digital.

La recerca en l'àmbit dels ECS està orientada a la promoció i la millora de la salut de les persones, tot posant una atenció especial en l'envelliment i les malalties neurològiques, en la intervenció i la prevenció de patologies cròniques com ara l'obesitat i la diabetis, i en l'apoderament i la capacitat en salut de pacients i població general a través de les tecnologies. A continuació s'especifiquen els projectes de recerca que s'han concedit o que han tingut continuïtat al llarg del 2017.

Projectes

Títol del projecte	Investigadors/es	Període	Finançament
Training on the adaptability of the Assisted Living Technologies in home and community care (Projecte ERASMUS+ TECH CARE)	Carme Carrion	Setembre 2017 - agost 2020	45.315 €
Diseño y validación de una herramienta para evaluar la eficacia, seguridad y efectividad de las apps de salud destinadas al manejo y prevención del sobrepeso y la obesidad (EVALAPPS)	Carme Carrion	Gener 2017 - desembre 2019	40.535 €

Projectes

Títol del projecte	Investigadors/es	Període	Finançament
The Food Profile Project: Integrating Students. Daily Eating Practices into School Curriculum (AGAUR / Generalitat de Catalunya)	F. Xavier Medina	Setembre 2015 - octubre 2017	93.351,78 €
FoodXHealth. Erasmus+	F. Xavier Medina	Setembre 2016 - setembre 2019	15.600 €
Patrimoines alimentaires et gastropolitique: une approche critique et comparée. (ANR-CULT, Project FOODHERIT, 2013). ANR, París	F. Xavier Medina	Novembre 2013 - novembre 2017	15.000 €
DARWeb: Intervención psicosocial online para niños con dolor abdominal recurrente y sus familias	Rubén Nieto	Gener 2014 - novembre 2017	60.500 €
Disociación funcional de la corteza prefrontal dorsolateral y ventrolateral: toma de decisiones, teoría de la mente e interferencia emocional sobre la memoria de trabajo (MINECO Plan Nacional; PSI2016-80056-P)	Diego Redolar	Desembre 2016 - desembre 2019	41.745 €
Red Iberoamericana de Tecnologías Móviles en Salud – RITMOS. Programa Iberoamericano de Ciencia y Tecnología para el Desarrollo (CYTED). 515RT0498	Francesc Saigí	Desembre 2014 - desembre 2018	135.000 €
DigiTal Resources As a New Strategical Factor for a Renovation of Modernization in higher education (D-TRANSFORM)	Angela Proccoli	Setembre 2014 - setembre 2017	450.000 €

La recerca dels ECS s'estructura mitjançant investigacions de professors en grups de recerca, investigacions no adscrites a cap grup i una càtedra UNESCO. Amb relació als grups de recerca, els ECS tenen tres grups reconeguts (SGR, Generalitat de Catalunya) i un altre parcialment extern.

Grups de Recerca

Cognitive NeuroLab

→ Més informació

El grup de recerca Cognitive NeuroLab (CNIT) estudia els mecanismes neurals subjacents a diferents processos cognitius mitjançant l'ús de tècniques d'estimulació cerebral no invasiva (NIBS). Les tres línies principals de recerca son:

- La dissociació funcional de dos sistemes neurals crítics en el control cognitiu, modulant-ne l'excitabilitat mitjançant NIBS, amb la finalitat d'aprofundir en les bases neurals de diversos processos vinculats amb el control cognitiu, com la interferència emocional sobre la memòria de treball, la presa de decisions i la teoria de la ment.
- La millora, l'estimulació i la rehabilitació d'aquestes funcions cognitives en trastorns neurodegeneratius.
- L'ús de les NIBS en l'estudi de les bases neurals de diferents aspectes de la conducta alimentària i en el tractament de patologies relacionades, com l'obesitat i l'anorèxia.

---

eHealth Lab

→ Més informació

El grup eHealth Lab és un grup interdisciplinari que focalitza la seva activitat entorn del disseny, la implantació i l'avaluació de diverses solucions digitals que volen millorar l'eficàcia, l'eficiència i la seguretat de diferents intervencions adreçades tant a professionals de la salut, com a pacients i ciutadans sans. La promoció de la salut i la prevenció de malalties per mitjà de solucions digitals també és un objectiu clar del grup.

FoodLab

→ Més informació

El grup interdisciplinari de recerca en alimentació, nutrició, societat i salut (Food-Lab) centra la seva recerca interdisciplinària en l'evolució dels patrons d'alimentació i la seva relació amb la societat i amb la salut, vinculada, així, tant a aspectes de nutrició i prevenció de malalties, com a la cultura alimentària. Els aspectes en els quals fa un èmfasi especial són:

- Programes de promoció de l'alimentació saludable i l'activitat física, en especial l'ús de la salut digital i les TIC per a l'apoderament de les persones en el canvi d'hàbits per a prevenir i abordar malalties cròniques, sobretot l'excés de pes. Igualment, proporcionar eines als professionals de la salut per a incorporar aplicacions de nutrició i salut digital, i també l'estudi de la nutrició aplicada a l'esport, tant per al rendiment com per a la salut.
- Anàlisi de les transformacions alimentàries des d'una perspectiva sociocultural i aplicació de metodologies qualitatives.
- Comunicació científica en alimentació-nutrició, salut i societat.

A més, també es dedica una atenció especial a la dieta mediterrània: biodiversitat, sostenibilitat, cultura alimentària i oferta alimentària saludable.

Investigadors individuals o amb adscripció externa

Objectius i àmbits de recerca:

- **Neurociències aplicades:** aquest grup estudia els mecanismes neurobiològics associats als trastorns conductuals i al deteriorament cognitiu en les malalties neurodegeneratives que cursen amb trastorns del moviment (com Parkinson, Huntington i malaltia de cossos de Lewy) per contribuir a la millora del seu diagnòstic i al desenvolupament d'intervencions clíniques i terapèutiques. En aquest àmbit col·laboren membres dels Estudis de Ciències de la Salut adscrits a l'Institut de Recerca de l'Hospital Sant Pau.
- **Grup d'investigació interdisciplinària sobre les TIC (i2TIC):** està format per professors i investigadors de diferents àmbits de coneixement, que en l'àmbit de la salut tenen com a principal objectiu de recerca l'anàlisi dels determinants i els resultats dels usos de les TIC i dels fluxos d'informació, comunicació i coneixement sobre els professionals de la salut, els pacients i les organitzacions assistencials.
- **Recerca en l'àmbit de les intervencions per deixar de fumar:** membres dels Estudis col·laboren amb el grup de recerca ICO-Idibell.
- **Gestió sanitària:** treballa sobre àmbits i propostes de formació en gestió sanitària.
- **Treball social sanitari:** atlas del treball social sanitari a Espanya; anàlisi de diagnòstics.

Càtedra UNESCO. Alimentació, Cultura i Desenvolupament

→ [Més informació](#)

La Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament és una estructura conjunta entre la Unesco i la Universitat Oberta de Catalunya, transversal a tota la UOC, adscrita als Estudis de Ciències de la Salut. La direcció recau en el Dr. F. Xavier Medina i té la participació de professorat dels Estudis de Ciències de la Salut i dels diferents estudis de la Universitat.

La Càtedra té com a objectiu promoure la recerca, la docència i la difusió en tres àrees principals: l'alimentació (com a camp general que va des de la producció fins al tractament dels residus), la cultura (incloent-hi el coneixement, la diversitat social i diferents adaptacions locals) i el desenvolupament (cobrint àrees com la nutrició, el desenvolupament rural, l'economia local i global, els negocis, la comunicació, les regulacions, la promoció de les millors pràctiques, etc.).

La UOC, amb la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament, ha pres exactament aquest enfocament transversal des del començament: política alimentària, patrimoni i usos culturals, i desenvolupament humà i socioeconòmic.

L'activitat de la Càtedra es basa a investigar i a difondre estudis, docència i sabers relacionats amb els seus interessos, aconseguir nous acords internacionals rellevants, i dissenyar i organitzar cursos, seminaris, congressos, publicacions científiques i educatives, i activitats per al públic general.

Publicacions

A continuació es detallen per ordre alfabètic del cognom del primer autor dels articles, llibres i capítols de llibres publicats al llarg de 2017 pels membres dels ECS.

Articles

- ALONSO, VÍCTOR L. & MEDINA LUQUE, F. (2017). **La compleja relación entre los deportes étnicos y el turismo. El caso de las Islas Canarias.** *International Journal of Scientific Management and Tourism*, 3(2), 237-246.
- AMENGUAL, J.L., VERNET, M., ADAM, C. & VALERO-CABRÉ, A. (2017). **Local entrainment of oscillatory activity induced by direct brain stimulation in humans.** *Scientific Reports*, 7(), -. doi:10.1038/srep41908
- AYMERICH, M., CARRIÓN RIBAS, C., SÁNCHEZ, E., GALLO, P., CAÏS, J., ARROYO MOLINER, L. & GENÉ BADIA, J. (2017). **Barriers and Facilitators to Research Translation into Health Care Decision Making: A Scoping Review** . *Annals of Translational Medicine and Epidemiology*, 4(1).
- BAS-CUTRINA, F., BARGALLÓ, D. & GORNALS SOLER, J. (2017). **Small pancreatic insulinoma: Successful endoscopic ultrasound-guided radiofrequency ablation in a single session using a 22-G fine needle.** *Digestive Endoscopy*, 29(5), 636-638. doi: 10.1111/den.12866
- BELLOSTA DIAGO E, PÉREZ PÉREZ J, SANTOS LASAOSA S, VILORIA ALEBESQUE A, MARTÍNEZ HORTA S, KULISEVSKY J, LÓPEZ DEL VAL J. (2017). **Circadian rhythm and autonomic dysfunction in presymptomatic and early Huntington's disease.** *Parkinsonism Relat Disord*. 15. pii: S1353-8020(17)30342-5. doi: 10.1016/j.parkreldis.2017.09.013. [Epub ahead of print]
- BENEITEZ DE DIOS, I. & NIETO LUNA, R. (2017). **Do we understand pain from a biopsychosocial perspective? A review and discussion of the usefulness of some pain terms.** *Pain management*, 7(1), 41-48. doi: 10.2217/pmt-2016-0024
- BOIXADÓS ANGLÈS, M., OLLÉ CASIMIRO, E. & GUTIÉRREZ ZUHEROS, M. (2017). **Tutoría en la UOC: Diseño y elaboración del plan de tutoría del grado de psicología.** *REDU. Revista de Docencia Universitaria*, 15(1), 305-323. doi: 10.4995/redu.2017.6080
- CARLE, G., TOUAT, M., BRUNO, N., GALANAUD, D., PERETTI, C.S., VALERO-CABRÉ, A., LEVY, R. & AZUAR, C. (2017). **Acute Frontal Lobe Dysfunction Following Prefrontal Low-Frequency Repetitive Transcranial Magnetic Stimulation in a Patient with Treatment-Resistant Depression.** *Frontiers in Psychiatry*, 8(), -. doi: 10.3389/fpsy.2017.00096
- CATALÁN, M.J., ANTONINI, A., CALOPA, M., BAJENARU, O., FÀBREGUES, O. DE, MÍNGUEZ-CASTELLANOS, A., ODIN, P., GARCÍA-MORENO, J.M., PEDERSEN, S., PIRTOSEK, Z. & KULISEVSKY, J. (2017). **Can suitable candidates for levodopa/carbidopa intestinal gel therapy be identified using current evidence?** *eNeurologicalSci*, 8(), 44-53. doi: 10.1016/j.ensci.2017.06.004
- CLARK, A. & MACH CASELLAS, N. (2017). **The crosstalk between the gut microbiota and mitochondria during exercise.** *Frontiers in Physiology*, 8(), 1-17. doi: 10.3389/fphys.2017.00319

- COLOM-CADENA, M., GRAU-RIVERA, O., PLANELLAS, L., CERQUERA, C., MORENAS, E., HELGUETA, S., MUÑOZ, L., KULISEVSKY, J., MARTI, M. JOSE, TOLOSA, E., CLARIMON, J., LLEÓ, A. & GELPI, E. (2017). **Regional Overlap of Pathologies in Lewy Body Disorders.** *Journal of Neuropathology and Experimental Neurology*, 76(3), 216-224. doi: 10.1093/jnen/nlx002
- DERNINI, S., BERRY, E.M., SERRA-MAJEM, LL., LA VECCHIA, C., CAPONE, R., MEDINA LUQUE, F., ARANCETA-BARTRINA, J., BELAHSEN, R., BURLINGAME, B., CALABRESE, G., CORELLA, D., DONINI, L.M., LAIRON, D., MEYBECK, A., PEKCAN, G., PISCOPO, S., YNGVE, A. & TRICHOPOULOU, A. (2017). **Med Diet 4.0: the Mediterranean diet with four sustainable benefits.** *Public Health Nutrition*, 20(7), 1322-1330. doi: 10.1017/S1368980016003177
- ESCUDERO PANIAGUA, B., AGUILAR-MARTÍNEZ, A. & MANUEL KEENOY, B. (2017). **Biomarcadores de pronóstico modificables nutricionalmente en el paciente con cáncer colorrectal tras el diagnóstico de la enfermedad.** *Nutrición Hospitalaria*, 34(1), 235-243. doi: 10.20960/nh.1000
- FERNÁNDEZ-BOBADILLA R, MARTÍNEZ-HORTA S, MARÍN-LAHOZ J, HORTA-BARBA A, PAGONABARRAGA J, KULISEVSKY J. (2017) **Development and validation of an alternative version of the Parkinson's Disease-Cognitive Rating Scale (PD-CRS).** *Parkinsonism Relat Disord.* 43:73-77. doi: 10.1016/j.parkrel-dis.2017.07.015.
- FORNS NADAL, M., BERGÉ, D., SEM, F., MANÉ, A., IGUAL, L., GUINART, D. & VILARROYA, O. (2017). **Increased nucleus accumbens volume in first-episode psychosis.** *Psychiatry Research. Neuroimaging*, 263(), 57-60. doi: 10.1016/j.psychresns.2017.03.007
- GARCIA-GORRO C, DE DIEGO-BALAGUER R, MARTÍNEZ-HORTA S, PÉREZ-PÉREZ J, KULISEVSKY J, RODRÍGUEZ-DECHICHA N, VAQUER I, SUBIRA S, CALOPA M, MUÑOZ E, SANTACRUZ P, RUIZ-IDIAGO J, MARECA C, CABALLOL N, CAMARA E (2017). **Reduced striato-cortical and inhibitory transcallosal connectivity in the motor circuit of Huntington's disease patients.** *Hum Brain Mapp*, doi: 10.1002/hbm.23813.
- GARCÍA-SANZ P, ORGAZ L, BUENO-GIL G, ESPADAS I, RODRÍGUEZ-TRAVER E, KULISEVSKY J, GUTIERREZ A, DÁVILA JC, GONZÁLEZ-POLO RA, FUENTES JM, MIR P, VICARIO C, MORATALLA R (2017). **N370S-GBA1 mutation causes lysosomal cholesterol accumulation in Parkinson's disease.** *Mov Disord.* 32(10):1409-1422. doi: 10.1002/mds.27119.
- LEAL LONDOÑO, M.P. & MEDINA LUQUE, F. (2017). **Effects of Cultural and Tourism Policies on Local Development: The Case of Food Trails in Medellín, Colombia.** *Almatourism: Journal of tourism, culture and territorial development*, 8(7), 89-106. doi: 10.6092/issn.2036-5195/6757
- LUQUIN MR, KULISEVSKY J, MARTINEZ-MARTIN P, MIR P (2017). **Consensus on the Definition of Advanced Parkinson's Disease: A Neurologists-Based Delphi Study (CEPA Study).** *Tolosa ES. Parkinsons Dis.* 2017;2017:4047392. doi: 10.1155/2017/4047392.
- MACH CASELLAS, N. & CLARK, A. (2017). **Micronutrient Deficiencies and the Human Gut Microbiota.** *Trends in Microbiology*, 25(8), 607-610. doi: 10.1016/j.tim.2017.06.004
- MACH CASELLAS, N. & FUSTER BOTELLA, D. (2017). **Endurance exercise and gut microbiota: A review.** *Journal of Sport and Health Science*, 6(2), 179-197. doi: 10.1016/j.jshs.2016.05.001
- MACH CASELLAS, N., RAMAYO-CALDAS, Y., CLARK, A., MOROLDO, M., ROBERT, C., BARREY, E., LÓPEZ MARTÍ, J.M. & LE MOYEC, L. (2017). **Understanding the response to endurance exercise using a systems biology approach: Combining blood metabolomics, transcriptomics and miRNomics in horses.** *BMC Genomics*, 18(), -. doi: 10.1186/s12864-017-3571-3

- MARTÍNEZ-GUILLÉN, M., GORNALS SOLER, J., CONSIGLIERI, C., CASTELLVI, J.M. & LORAS, C. (2017). **EUS-guided recanalization of complete gastrointestinal strictures.** *Revista Española de Enfermedades Digestivas*, 109(9), 643-647. doi: 10.17235/reed.2017.4972/2017
- MARTINEZ-HORTA, S., SAMPEDRO, F., PAGONABARRAGA, J., FERNÁNDEZ-BOBADILLA, R., MARÍN LAHOZ, J., RIBA, J. & KULISEVSKY, J. (2017). **Non-demented Parkinson's disease patients with apathy show decreased grey matter volume in key executive and reward-related nodes.** *Brain Imaging and Behavior*, 11(5), 1334-1342. doi: 10.1007/s11682-016-9607-5
- MEDINA LUQUE, F. (2017). **Akdeniz bölgesinde beslenme, kültür ve kültürel miras.** *Yemek ve Kültür*, (46), 108-121.
- NOVILLO-ORTIZ, D., HERNÁNDEZ-PÉREZ, T. & SAIGÍ-RUBIÓ, F. (2017). **Availability of information in Public Health on the Internet: An analysis of national health authorities in the Spanish-speaking Latin American and Caribbean countries.** *International Journal of Medical Informatics*, 100(), 46-55. doi: 10.1016/j.ijmedinf.2017.01.013
- PAGONABARRAGA, J. & KULISEVSKY, J. (2017). **Apathy in Parkinson's Disease.** *International Review of Neurobiology*, 133(), 657-678. doi: 10.1016/bs.irn.2017.05.025
- PAGONABARRAGA J, KULISEVSKY J.(2017). **Safinamide from daily clinical practice: first clinical steps.** *Rev Neurol*, 16;65(10):433-438.
- PALAUS GALLEGO, M., MUÑOZ MARRÓN, E., VIEJO SOBERA, R. & REDOLAR RIPOLL, D. (2017). **Neural Basis of Video Gaming: A Systematic Review.** *Frontiers in Human Neuroscience*, 11(), 1-40. doi: 10.3389/fnhum.2017.00248
- PAZ, C., MONTESANO DEL CAMPO, A., WINTER, D. & FEIXAS, G. (2017). **Cognitive conflict resolution during psychotherapy: Its impact on depressive symptoms and psychological distress.** *Psychotherapy Research*, (), 1-13. doi: 10.1080/10503307.2017.1405172
- RODRÍGUEZ-ESCAJA, C., CARREÑO, E. & GORNALS SOLER, J. (2017). **Esophageal perforation and dissection due to echocardiography: Endoscopic treatment using an Over-the-Scope clip.** *Digestive and Liver Disease*, (), -. doi: 10.1016/j.dld.2017.08.027
- RODRÍGUEZ-ESCAJA, C., CONSIGLIERI, C. & GORNALS SOLER, J. (2017). **Endoscopic ultrasound-guided methylene blue injection to achieve bile duct cannulation after failed ERCP.** *Endoscopy*, 49(9), E219-E220. doi: 10.1055/s-0043-113553
- RODRÍGUEZ-JAREÑO, M.C., MOLINERO, E., MONTSERRAT, J., VALLÈS, A. & AYMERICH, M. (2017). **Do workers' health surveillance examinations fulfill their occupational preventive objective? Analysis of the medical practice of occupational physicians in Catalonia.** *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*, 30(6), 823-848. doi: 10.13075/ijomeh.1896.00911
- ROSA-GRILO M, QAMAR MA, TADDEI RN, PAGONABARRAGA J, KULISEVSKY J, SAUERBIER A, CHAUDHURI KR (2017). **Rotigotine transdermal patch and sleep in Parkinson's disease: where are we now?.** *NPJ Parkinsons Dis*. 2017 Sep 5;3:28. doi: 10.1038/s41531-017-0030-4.
- SAIGÍ-RUBIÓ, F. (2017). **Nuevas soluciones para promocionar la salud móvil en América Latina.** *Revista de la AITT*, (4), 6-12.

- SOLANS-DOMÈNECH, M., GUILLAMÓN, I., RIBERA, A., FERREIRA GONZÁLEZ, I., CARRIÓN RIBAS, C., PERMANYER MIRALDA, G. & PONS RÀFOLS, J. (2017). **Blinding applicants in a first-stage peer-review process of biomedical research grants: An observational study.** *Research Evaluation*, 26(3), 181-189. doi: 10.1093/reseval/rvx021
- SOLANS-DOMÈNECH, M., MILLARET, M., RADÓ TRILLA, N., CARO MENDIVELSO, J., CARRIÓN RIBAS, C., PERMANYER MIRALDA, G. & PONS RÀFOLS, J. (2017). **Exhaustividad y tono crítico de las noticias en la prensa escrita que informan de una innovación médica.** *Gaceta Sanitaria*, (), -. doi: 10.1016/j.gaceta.2017.10.003
- SAIGÍ-RUBIÓ, F., NOVILLO-ORTIZ, D. & PIETTE, J. (2017). **Red CYTED-RITMOS: hacia la búsqueda de soluciones para fomentar la salud móvil en América Latina.** *Pan American Journal of Public Health*, (41), -.
- SÁNCHEZ-SOCARRÁS, V., AGUILAR-MARTÍNEZ, A., GONZÁLEZ RIVAS, FABIÁN, ESQUIUS DE LA ZARZA, L. & VAQUÉ-CRUSELLAS, C. (2017). **Evolución en los conocimientos sobre alimentación: una intervención educativa en estudiantes universitarios.** *Revista Chilena de Nutrición*, 1(44), 19-27. doi: 10.4067/S0717-75182017000100003
- SCHAPIRA, A., FOX, S.H., HAUSER, R.A., JANKOVIC, J., JOST, W.H., KENNEY, C., KULISEVSKY, J., PAHWA, R., POEWE, W. & ANAND, R. (2017). **Assessment of Safety and Efficacy of Safinamide as a Levodopa Adjunct in Patients With Parkinson Disease and Motor Fluctuations.** *A Randomized Clinical Trial. JAMA Neurology*, 74(2), 216-224. doi: 10.1001/jamaneurol.2016.4467
- SPATARO, N., ROCA-UMBERT, A., CERVERA-CARLES, L., VALLÈS, M., ANGLADA, R., PAGONABARRAGA, J., PASCUAL SEDANO, B.M., CAMPOLONGO, A., KULISEVSKY, J., CASALS, F., CLARIMON, J. & BOSCH, E. (2017). **Detection of genomic rearrangements from targeted resequencing data in Parkinson's disease patients.** *Movement Disorders*, 32(1), 165-169. doi: 10.1002/mds.26845
- THOMAS, F., BOUAZIZ, NOOMANE, AMENGUAL, J.L., ANDRIANISAINA, P.S.K., GAUDEAU-BOSMA, C., MOULIER, V., VALERO-CABRÉ, A. & JANUEL, D. (2017). **Unexpected improvement of hand motor function with a left temporoparietal low-frequency repetitive transcranial magnetic stimulation regime suppressing auditory hallucinations in a brainstem chronic stroke patient.** *Frontiers in Psychiatry*, 8(), 1-10. doi: 10.3389/fpsy.2017.00262
- TOBA, M.N., ZAVAGLIA, M., RASTELLI, F., VALABRÉGUE, R., PRADAT-DIEHL, P., VALERO-CABRÉ, A. & HILGETAG, C. (2017). **Game theoretical mapping of causal interactions underlying visuo-spatial attention in the human brain based on stroke lesions.** *Human Brain Mapping*, 38(7), 3454-3471. doi: 10.1002/hbm.23601
- VALERO-CABRÉ, A., AMENGUAL, J.L., STENGEL, C., PASCUAL-LEONE, A. & COUBARD, O.A. (2017). **Transcranial magnetic stimulation in basic and clinical neuroscience: A comprehensive review of fundamental principles and novel insights.** *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 83(), 381-404. doi: 10.1016/j.neubiorev.2017.10.006
- VIEJO SOBERA, R., REDOLAR RIPOLL, D., BOIXADÓS ANGLÈS, M., PALAUS GALLEGÓ, M., VALERO-CABRÉ, A. & MUÑOZ MARRÓN, E. (2017). **Impact of prefrontal theta burst stimulation on clinical neuropsychological tasks.** *Frontiers in Neuroscience*, 11(AUG), 1-15. doi: 10.3389/fnins.2017.00462
- ZAMORA, A., CARRIÓN RIBAS, C., AYMERICH, M., CASTELLS, X., BLANCO, L., MARTIN-URDA, A., PALUZIE, G., CAPELLA, D. & ELOSUA, R. (2017). **Evaluation of a Clinical Decision Support System for Dyslipidemia Treatment (HTE-DLPR) by QoE Questionnaire.** *International Journal of Cardiovascular Practice*, 2(1), 10-16. doi: 10.21859/ijcp-020105

Llibres

- ALONSO, VÍCTOR L. Y MEDINA, F. XAVIER (eds.) **Deporte, etnicidad e identidades**. ISBN: 978-84-946736-5-8. 244 pàgs. *Santa Cruz de Tenerife, Le Canarien*, 2017.
- BUENO, D., BUFILL, E., COLOM, F., REDOLAR, D., SÁNCHEZ, X. I VIETA, E. (2017). **Les profunditats de la ment**. Barcelona. *Edicions Universitat de Barcelona. Ommis Cellula*.
- MARIANO, LORENZO; MEDINA, F. XAVIER I LÓPEZ GARCÍA, JULIÁN (eds.) **Comida y mundo virtual. Internet, redes sociales y representaciones virtuales**. ISBN: 978-84-9116-725-9. 353 pàgs. Barcelona, *Editorial UOC*, 2017.
- MUÑOZ MARRÓN, E.; DE NOREÑA, D.; Y SANZ, A. **Neuropsicología del daño cerebral adquirido**. Traumatismos craneoencefálicos, accidentes cerebrovasculares y tumores del sistema nervioso central. ISBN: 9788491167389. 164 pàgines. Barcelona, *Editorial UOC*, 2017.
- NIETO, R. (2017). **Tengo dolor: ¿Cómo puedo seguir con mi vida?** Barcelona. *Editorial UOC*.
- REDOLAR, D. (2017). **Psicobiología. Bases genéticas y evolutivas del comportamiento**. Madrid. *Editorial Panamericana*.
- REDOLAR, D. (2017). **Placer, toma de decisiones y cerebro**. Barcelona: *Editorial UOC*.

Capítols de llibres

- ACEVEDO ARROYAVE, LUIS MIGUEL; SAIGÍ-RUBIÓ, FRANCESC; GARCÍA VARGAS, DIANA CRISTINA; GÓMEZ BUSTAMANTE, TATIANA (IN PRESS). **“Maestría en Telesalud: una experiencia educativa de colaboración internacional virtual al servicio de la salud en Colombia”** en **“Educación Bimodal: Investigación + Tecnología + Innovación en América Latina”** (XXIII Congreso Internacional sobre Educación Bimodal (B-Learning)). Cartagena de Indias, Colombia, 2017.
- ALONSO, VÍCTOR L. Y MEDINA, F. XAVIER. **“Introducción. Deporte y etnicidad, o la construcción de las identidades colectivas desde el ámbito deportivo”**, a ALONSO, Víctor L. y MEDINA, F. Xavier (eds.) **Deporte, etnicidad e identidades**. ISBN: 978-84-946736-5-8. Pp: 9-22. Santa Cruz de Tenerife, Le Canarien, 2017.
- COLOMER J. **“Aspectos de calidad asistencial”** LOPEZ CASASNOVAS G, DEL LLANO JUAN EDITORES **Cooperación público-privada en Sanidad: el modelo Alzira** ISBN: 978-84-697-5795-6 Pp 53-66, Madrid *Fundación Gaspar Casal*, 2017
- FORNOS, D.; AGUILAR, A.; GUIDDI, M. (2017) **“Prisión: ¿apariciencia o realidad? Comiendo en la prisión: La apariencia pública e institucional frente a la realidad vivida por el comensal preso”** a VICENTE, TERESA; GARCÍA HERNANDOARENA, Mª JOSÉ I VIZCAÍNO, TONO (eds.) **Antropologías en transformación. Sentidos, compromisos, utopías (XV Congreso de antropología)**. ISBN: 978-84-9133-093-6. Pp. 1364-1373. València, *Universitat de València*, 2017.
- LEAL, PILAR I MEDINA, F. XAVIER. **“Knowledge and innovation in gastronomic tourism”**, in **Second Global Report on Gastronomy and Tourism**. ISBN: 978-92-844-1869-5. Pp. 176-177. Madrid, *United Nations Tourism World organization (UNTWO)*, 2017.

- LEAL, PILAR I MEDINA, F. XAVIER. **“Free Walking Tour Enterprises in Europe: An Evolutionary Economic Approach”**, in DREDGE, Dianne I GYIMÓTHY, Szilvia (eds.) **Collaborative Economy and Tourism. Perspectives, Politics, Policies and Prospects**. ISBN: 978- 3-319-51797-1. Pp. 129-152. Cham (Suïssa), Springer, 2017.
- MARIANO, LORENZO; MEDINA, F. XAVIER I LÓPEZ GARCÍA, JULIÁN. **“Introducción: sobre alimentación y mundos virtuales”**, a MARIANO, Lorenzo; MEDINA, F. Xavier i LÓPEZ GARCÍA, Julián (eds.) **Comida y mundo virtual. Internet, redes sociales y representaciones virtuales**. ISBN: 978-84-9116-725-9. Pp. 21-30. Barcelona, Editorial UOC, 2017.
- MEDINA, F. XAVIER. **“Five Relevant Points on Food, Culture and Mediterranean Diet”**, in MEYBECK, ALEXANDRE; REDFERN, SUZANNE; HACHEM, FATIMA; CAPONE, ROBERTO I DERNINI, SANDRO (eds.) **Development of Voluntary Guidelines for the Sustainability of the Mediterranean Diet in the Mediterranean Region**. ISBN: 978-92-5-109832-5. Pp. 83-87. Roma, Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO), 2017.
- MEDINA, F. XAVIER. **“La transformación del concepto de Dieta Mediterránea: de la salud a la sostenibilidad, pasando por la cultura y el patrimonio”**, a VICENTE, TERESA; GARCÍA HERNANDOARENA, Mª JOSÉ I VIZCAÍNO, TONO (eds.) **Antropologías en transformación. Sentidos, compromisos, utopías (XV Congreso de antropología)**. ISBN: 978-84-9133-093-6. Pp. 1266-1275. València, Universitat de València, 2017.
- MEDINA, F. XAVIER I AGUILAR, ALÍCIA. **“Alimentación, e-learning y redes sociales. Una experiencia de utilización docente de Instagram en relación con los mercados municipales y el consumo alimentario”**, a MARIANO, LORENZO; MEDINA, F. XAVIER I LÓPEZ GARCÍA, JULIÁN (eds.) **Comida y mundo virtual. Internet, redes sociales y representaciones virtuales**. ISBN: 978-84-9116-725-9. Pp. 317-326. Barcelona, Editorial UOC, 2017.
- MEDINA, F. XAVIER Y GONZÁLEZ ABRISKETA, OLATZ. **“Antropología del deporte: transformaciones sociales y nuevos sentidos deportivos”**, a VICENTE, TERESA; GARCÍA HERNANDOARENA, Mª JOSÉ I VIZCAÍNO, TONO (eds.) **Antropologías en transformación. Sentidos, compromisos, utopías (XV Congreso de antropología)**. ISBN: 978-84-9133-093-6. Pp. 226-231. València, Universitat de València, 2017.
- MEDINA, F. XAVIER Y VÁZQUEZ-MEDINA, JOSÉ A. **“From ingredient to dish: the role of supply in the culinary practices of Mexican migrants in the United States”**, a MATA-CODESAL, DIANA I ABRANCHES, MARIA (eds.) **Food Parcels in International Migration. Intimate Connections**. ISBN: 978-3-319-40372-4. Pp. 191-210. Cham (Suïssa), Palgrave MacMillan, 2017.
- ROVIRA J, BOHIGAS L, COLOMER J. **Participación en la tormenta de ideas para elaborar el libro Investigación de Servicios Sanitarios**. DIAZ MARTINEZ E, DEL LLANO J, GOL MONTSERRAT J. editores ISBN 978-84-617-5891-3 Madrid Fundación Gaspar Casal, 2017.
- SOLANILLA, LAURA I MEDINA, F. XAVIER. **“Gastronomía y redes sociales: patrimonio gastronómico y blogs de cocina en Cataluña”**, a MARIANO, LORENZO; MEDINA, F. XAVIER I LÓPEZ GARCÍA, JULIÁN (eds.) **Comida y mundo virtual. Internet, redes sociales y representaciones virtuales**. ISBN: 978-84-9116-725-9. Pp. 139-156. Barcelona, Editorial UOC, 2017.
- VARAS LORENZO, MODESTO J, GORNALS SOLER, JOAN B ; LORAS ALASTRUEY, CARMEN, SANFELIU TORRES, ESTHER, ELENA; SÁNCHEZ-VIZCAÍNO MENGUAL I MONLEÓN GETINO, ANTONIO. **Diagnostic Yield of EUS-FNA with 22G Needles for the Assessment of the Ki-67 Index in Pancreatic Neuroendocrine Tumors**. *Gastrointestinal Endoscopy*. In press.

Congressos i jornades científiques

En aquest apartat s'inclouen per ordre alfabètic del cognom del primer autor les presentacions, pòsters i comunicacions realitzades en congressos i jornades científiques al llarg de 2017 per part dels investigadors dels ECS.

- ACEVEDO ARROYAVE, LUIS MIGUEL; SAIGÍ RUBIÓ, FRANCESC; GARCÍA VARGAS, DIANA CRISTINA; GÓMEZ BUSTAMANTE, TATIANA (2017, 24, 25 i 26 d'octubre). «**Maestría en Telesalud: una experiencia educativa de colaboración internacional virtual al servicio de la salud en Colombia**» [comunicació oral]. A: *XXIII Congreso Internacional sobre Educación Bimodal (B-Learning)*. Cartagena de Indias (Colòmbia).
- ARACIL, CARME; ARCUSA, ÀNGELS; BOLLÓ, SALOMÉ; CERULLA, NOEMÍ; CIVIT, CARME; CHICO, GLÒRIA; OSA, NURIA DE LA; ENERO, CRISTINA; FERNÁNDEZ, LUIS; GAROLERA, MAITE; NAVARRO, JOSÉ-BLAS (2017, novembre). «**Estudio longitudinal de los efectos de la quimioterapia para el cáncer de mama sobre la cognición**» i «**Alteración cognitiva secundaria a quimioterapia para el cáncer de mama: definición de deterioro cognitivo en estudios longitudinales**» [pòsters]. A: *LXIX Reunión Anual SEN*.
- AYMERICH, M.; CARRION, C.; RUIZ POSTIGO, J. A. (2017, octubre). «**Formar-se en entorn global per assolir impacte localment**» [comunicació oral]. A: *XX Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana*. Manresa.
- AYMERICH, M. (2017, juny). «**Open Access to Research Outputs at the UOC**» [ponència convidada]. A: *Open Science Seminar CRUE-CRUP*.
- AYMERICH, M. (2017, juny). «**L'accés obert a les dades de recerca. Marc teòric de l'accés obert a les dades de recerca**» [ponència convidada]. A: *Jornada sobre Ciència Oberta*.
- BACH FAIG, ANNA; MASSIP, MARTA; AGUILAR, ALICIA; MEDINA, XAVIER; ESQUIUS, LAURA; VIEJO, RAQUEL; LORDA, PILAR (2017, 28 de novembre). «**Enquesta sobre estils de vida a l'entorn laboral**» [pòster]. A: *Nous reptes/solucions compartides: aplicant el PINSAP a nivell territorial*. Barcelona.
- CARRION, C. (2017, març). «**Training health professionals working on the field: Skin Neglected Tropical Diseases on-line course**» [comunicació oral]. A: *WHO Meeting on Buruli ulcer Control and Research*. Ginebra (Suïssa).
- CARRION, C.; PUIGDOMÈNECH, E.; SAIGÍ, F., et al. (2017, juny). «**Assessing efficacy, security and effectiveness of weight control, overweight and obesity management apps: A systematic review**» [comunicació oral]. A: *EvidenceLive 2017*. Oxford (Regne Unit).
- CARRION, C. (2017, novembre). «**Presentación de una herramienta para evaluar la eficacia, seguridad y efectividad de las apps de salud destinadas al manejo y prevención del sobrepeso y la obesidad (EVALAPPS)**» [comunicació oral]. A: *VII Simposi Internacional de Telemedicina. International Workshop RITMOS*. Barcelona.
- CARRION, C. (2017, novembre). «**Les noves tecnologies aplicades a la recerca i tractament en Salut Mental**» [comunicació oral]. A: *4t Seminari de la CORE en salut Mental*. Barcelona.
- CARRION, C. (2017, setembre). «**Tendencias y retos en eSalud**» [ponència convidada]. A: *Foro Nacional de Educación en Salud*. Hermosillo (Mèxic).
- CARRION, C. (2017, setembre). «**Espacios innovadores para el aprendizaje en Salud**» [ponència convidada]. A: *Foro Nacional de Educación en Salud*. Hermosillo (Mèxic).

- CARRION, C.; AYMERICH, M. (2017, maig). «**Evaluating mHealth for effectiveness, safety and privacy and the factors involved in translating the evidence-based information to the public and to health professionals**» [ponència convidada]. A: *eHealth Week*. Malta.
- CARRION, C.; AYMERICH, M.; RUIZ POSTIGO, J. A., et al. (2017, maig). «**Measuring the effectiveness of cutaneous leishmaniasis guideline implementation in two provinces of Morocco**» [pòster]. A: *6th World Congress on Leishmaniasis*. Toledo.
- CARRION, C.; MOKNI, M.; AYMERICH, M.; RUIZ POSTIGO, J. A. (2017, maig). «**Online training for cutaneous leishmaniasis: lessons learnt from an interactive course**» [pòster]. A: *6th World Congress on Leishmaniasis*. Toledo.
- CARRION, C.; RUIZ POSTIGO, J. A.; MOKNI, M., et al. (2017, setembre). «**eLearning para mejorar el manejo de la leishmaniasis cutánea en las zonas endémicas**» [pòster]. A: *XXXV Reunión científica de la Sociedad Española de Epidemiología*. Barcelona.
- CARRION, C.; GARCÍA LORDA, P.; AYMERICH, M., et al. (2017, octubre). «**Innovative on-line approach though eLearning to health agents on the field**» [pòster]. A: *10th European Congress on Tropical Medicine and International Health*. Anvers (Bèlgica).
- COLOM MASFRET, DOLORS (2017, 9 de febrer). «**Presente y futuro del trabajo social sanitario**» [comunicació oral, conferència de clausura]. A: *IV Jornada de Trabajo Social Sanitario en Castilla y León. «Trabajo social sanitario: instrumento esencial del sistema sanitario para una atención centrada en la persona»*. Palència (Espanya).
- COLOM MASFRET, DOLORS (2017, 2-4 de març). «**La planificación del alta: el trabajo social sanitario vinculando el antes al después de la hospitalización**» [comunicació oral]. A: *IX Edición del Congreso Nacional de Atención Sanitaria al Paciente Crónico, Sociedad Española de Medicina Interna (SEMI) y Sociedad Española de Medicina de Familia y Comunitaria (SEMFYC)*. Oviedo (Espanya).
- COLOM MASFRET, DOLORS (2017, 17 de març). «**Eficàcia i eficiència en Treball Social Sanitari i per extensió al sistema sanitari**» [comunicació oral]. A: *Jornada de treball social PSMAR: eines per a l'abordatge de la complexitat, organitzada pel Parc de Salut Mar*. Barcelona (Espanya).
- COLOM MASFRET, DOLORS (2017, 17 de novembre). «**El Trabajo Social Sanitario Hospitalario en el sistema de salud de hoy y su proyección al mañana a través de la formación especializada universitaria**» [comunicació oral]. A: *Congreso Nacional: La Protección Social de la Salud en el Contexto del Estado de Bienestar. Una visión nacional y comunitaria*. Granada (Espanya): Universidad de Granada.
- COLOM MASFRET, DOLORS (2017, 11 d'abril). «**Planificación del alta social (en el hospital)**» [videoconferència]. A: *Hospital Eugenio Espejo*. Quito (Equador).
- COLOM MASFRET, DOLORS (2017, 3 d'octubre). «**La Modernidad de Mary E. Richmond**» [videoconferència]. A: *Colegio de Trabajo Social de Tenerife. Celebración del Día Internacional del Trabajo Social Sanitario*. Tenerife (Espanya).
- COLOM MASFRET, DOLORS (2017, 27 de novembre). «**El Trabajo Social Sanitario, situación actual en España**» [videoconferència]. A: *Hospital del Niño Doctor José Renán Esquivel*. Ciutat de Panamà (Panamà).
- COLOM MASFRET, DOLORS (2017, 26 d'octubre). «**“...així no puc marxar a casa...”: dificultats i planificació a l'alta...»** [sessió clínica]. A: *Consorti Hospitalari de Terrassa*. Terrassa (Espanya).
- COLOMER, J. (2017, 5 i 6 d'octubre). «**La acreditación en la CMA. Un paso adelante**» [comunicació oral]. A: *XXV aniversario UCMA*. Toledo (Espanya).

- ESQUIUS, LAURA (2017, 19 de novembre). «**Effect of long-term effort and supplementation with polyphenols on inflammation measured by cellular markers**» [pòster]. A: *International Sport + Exercise Nutrition Conference*. Newcastle (Regne Unit).
- MEDINA LUQUE, F. XAVIER (2017, 25-27 de maig). «**Direcció científica i organització del II Congrés de la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC): "Food, Gastronomy and Tourism. Social and Cultural Perspectives"**» [comunicació oral]. Organitzat per la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), la International Commission on the Anthropology of Food and Nutrition (ICAF) i el Laboratori de Patrimoni i Turisme Cultural de la Universitat de Barcelona (LABPACT). Tossa de Mar (Espanya).
- MUÑOZ MARRÓN, E.; REDOLAR RIPOLL, D.; PORTUGAL, C.; PENELLAS, A.; CASTILLO, J.; VIEJO SOBERA, R. (2017, 5-8 de març). «**Differential effects of TBS over DLPFC on the theory of mind related to personality factors**» [pòster]. A: *2nd International Brain Stimulation Conference*. Barcelona (Espanya).
- MUÑOZ MARRÓN, ELENA; VIEJO SOBERA, RAQUEL; BOLLÓ GASOL, SALOMÉ; REDOLAR RIPOLL, DIEGO (2017, 13-15 de setembre). «**Transcranial Magnetic Stimulation as a therapeutic approach for neglect rehabilitation**» [pòster]. A: *6th Scientific Meeting of the Federation of the European Societies of Neuropsychology*. Maastricht (Països Baixos).
- NIETO, R. (2017, octubre). «**DARWeb: online psychosocial intervention for children with recurrent abdominal pain and their parents**» [ponència convidada]. A: *Working sessions: Co-designing with people a first step to a real person centered perspective in health care (UOC - eHealth Center)*. Barcelona.
- NIETO, R. (2017, novembre). «**DARWeb: una intervenció psicossocial online per a nens amb dolor abdominal recurrent i els seus pares**» [ponència convidada]. A: *Programa de formació continuada pediatres àrea de Figueres*. Figueres.
- PALAUS, MARC; REDOLAR RIPOLL, DIEGO; VIEJO SOBERA, RAQUEL; MARRÓN, ELENA M. (2017, 25-29 de juny). «**Differential effects of TMS on working memory depending on previous video game experience**» [pòster]. A: *The Organization for Human Brain Mapping (OHBM)*. Vancouver (Canadà).
- PUIGDOMÈNECH, E.; GÓMEZ-SANTOS, S.; CARRION, C., et al. (2017, setembre). «**Plataforma de mSalud PEGASO para mejorar los estilos de vida de los adolescentes**» [pòster]. A: *XXXV Reunión Científica de la Sociedad Española de Epidemiología*. Barcelona.
- SAIGÍ RUBIÓ, F. (2017, 15 i 16 de juny). «**QUO VADIS Telemedicina?**» [comunicació oral]. A: *Congreso Europeo de Salud Digital: innovando para avanzar / E Health European Congress: Innovate to advance*. Donostia - Sant Sebastià.
- SAIGÍ RUBIÓ, F. (2017, 12 i 13 de juliol). «**Implementación de un servicio de Telemedicina**» [comunicació oral]. A: *Seminario Internacional de Telesalud y Salud Digital. La Telesalud y la Salud Digital frente a los desafíos de la Atención Integral e Integrada en Salud*. Medellín (Colòmbia).
- SAIGÍ RUBIÓ, F. (2017, 5 i 6 de juliol). «**¿Un modelo centralizado o descentralizado en Telemedicina?**» [comunicació oral]. A: *Beneficios y Perspectivas en Telesalud en Perú*. Lima (Perú).
- SAIGÍ RUBIÓ, F. (2017, 26 i 27 d'octubre). «**La Red Iberoamericana de Tecnologías Móviles en Salud - RITMOS**» [comunicació oral]. A: *Congreso Internacional RITMOS - TELESALUD*. Sucre (Bolívia).

- SAIGÍ RUBIÓ, F. (2017, 26 i 27 d'octubre). «**Adaptación del Marco de implementación de un servicio de Telemedicina de la PAHO/WHO a la realidad de Bolivia**» [comunicació oral]. A: *Congreso Internacional RITMOS - TELESALUD*. Sucre (Bolívia).
- SAIGÍ RUBIÓ, F. (2017, 19-21 d'octubre). «**La Red Iberoamericana de Tecnologías Móviles en Salud - RITMOS**» [comunicació oral]. A: *Innovaciones en eSalud. Jornadas regionales RITMOS Ecuador*. Quito (Equador).
- SAIGÍ RUBIÓ, F. (2017, 25 i 26 de setembre). «**La Red Iberoamericana de Tecnologías Móviles en Salud - RITMOS: evolución y perspectivas**» [comunicació oral]. A: *Seminario Internacional de Telesalud - RITMOS*. Rosario (Argentina).
- VIEJO SOBERA, RAQUEL; RÍOS LAGO, MARCOS; MARRÓN, ELENA M.; REDOLAR RIPOLL, DIEGO; RODRÍGUEZ TOSCANO, ELISA; MORENO, MARÍA DOLORES; ÁLVAREZ LINERA, JUAN; PERIÁÑEZ, JOSÉ A. (2017, 25-27 de maig). «**Functional dissociations within fronto-parietal network during task switching: a combined fMRI and TMS study**» [comunicació oral]. A: *2nd Moscow International Conference «Non-invasive brain stimulation and functional brain mapping»*. Moscou (Rússia).
- VIEJO SOBERA, RAQUEL (2017, 26-27 de juny). «**Transcranial Magnetic Stimulation (TMS): therapeutic approach for neglect rehabilitation**» [comunicació oral]. A: *Chronic stroke rehabilitation: Exploring technology & neuromodulation across domains*. Surrey (Regne Unit).

Tesis doctorals

Aquesta secció recull les tesis doctorals presentades o en curs al llarg del 2017 en el marc dels ECS.

Llegides

Títol: Greixos i esports de resistència: Avaluació d'estratègies de suplementació aguda amb àcids grassos

Autor: Laura Esquiús de la Zarza

Direcció: Casimiro Javierre Garcés

Universitat: Universitat de Barcelona

Data: 20.07.2017

En direcció

Títol: Ex-ante and ex-post research evaluation: approaches to examine the validity of two research assessment methods (Programa de doctorat de Societat de la Informació i el Coneixement)

Autor: Maite Solans Domènech

Direcció: Marta Aymerich

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: The effectiveness of the eLearning innovations on the competencies of the healthcare (eHealth) professional (Programa de doctorat d'Educació i TIC)

Autor: Israel Conejero Arto

Direcció: Marta Aymerich

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: AIJ Teens

Autor: Imma Beneitez

Direcció: Rubén Nieto i Eulàlia Hernández

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Diseño de un instrumento virtual autoadministrado con soporte visual y asistente personal para la realización de encuestas alimentarias

Autor: Elena Maestre

Direcció: F. Xavier Medina / Alicia Aguilar

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Diseño e implementación de una estrategia blended-learning como apoyo a la formación inicial de estudiantes de medicina: la resolución de problemas como estrategia para el aprendizaje efectivo de la bioquímica

Autor: Sandra Isabel Enciso Galindo

Direcció: Atanasi Daradoumis / Alicia Aguilar

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Elements del patrimoni industrial de les empreses agroalimentàries catalanes: noves icones, usos i elements d'estudi per a la gestió cultural

Autor: Anna Masdeu Lanza

Direcció: F. Xavier Medina

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: El laboratorio virtual en el área de Ciencias de la Salud: ¿Cómo y por qué?

Autor: Victòria Agulló

Direcció: Alicia Aguilar

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Kumida di téra é sabi: Hábitos alimentares, identidade e memória

Autor: Thiago Silveiro de Oliveira

Direcció: Margarida Fernandes / F. Xavier Medina

Universitat: Universitat Nova de Lisboa

Títol: Turismo y gastronomía: un modelo metodológico para el análisis del turismo gastronómico en la comarca de El Maresme (Barcelona)

Autor: Emma Pla

Direcció: F. Xavier Medina

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: La transmissió dels valors socials mitjançant l'activitat física i l'esport. L'avaluació com a recurs fonamental en els projectes d'inclusió social

Autor: Noé Bastida

Direcció: F. Xavier Medina

Universitat: Universitat Ramon Llull

Títol: Wine perception in social media: an exploratory study of Catalan wines in Japan

Autor: Roberta Scrofani

Direcció: F. Xavier Medina / Muriel Gómez

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Impacte de la implementació d'una eina de col·laboració clínica en xarxa (ECOPIH) entre professionals d'Atenció Primària i Especialitzada en la reducció del nombre de derivacions

Autor: David Lacasta Tintorer

Direcció: Francesc Saigí Rubió / Xavier Mundet

Universitat: Universitat Autònoma de Barcelona

Títol: Impacte de la implementació d'una eina de col·laboració clínica en xarxa (ECOPIH) entre professionals d'Atenció Primària i Especialitzada en la reducció del nombre de derivacions

Autor: David Lacasta Tintorer

Direcció: Francesc Saigí Rubió / Xavier Mundet

Universitat: Universitat Autònoma de Barcelona

Títol: Formación continuada en línea de los profesionales del sector sanitario: generación de conocimiento en red y comunidades de práctica

Autor: Corpus Gómez Calderón

Direcció: Francesc Saigí / Sandra Sanz

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Evaluating an unstructured supplementary service data (USSD) solution to improve adolescent access to sexual reproductive health information

Autor: Paul de Macharia

Direcció: Carme Carrion / Toni Pérez

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Títol: Cognitive function enhancing through transcranial magnetic stimulation and video game training: synergistic effects

Autor: Marc Palaus Gallego

Direcció: Elena Muñoz Marrón / Diego Redolar Ripoll

Universitat: Universitat Oberta de Catalunya

Acreditacions:

Durant l'any 2017, les professores **Anna Bach** i **Carme Carrion** van aconseguir l'acreditació de "professor lector" per part de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya (AQU). La professora **Alicia Aguilar** aconsegueix l'acreditació de "profesor contratado doctor" per l'Agencia Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación (ANECA). I, els professors **Carme Carrion**, **Pilar García Lorda** i **Xavier Medina** obtenen un nou tram de recerca (equivalent a 6 o més anys de carrera investigadora). Amb aquests noves acreditacions, els estudis sumen un total de nou professors a temps complet –més del 80%- acreditats per part d'agències de qualitat.

Millors treballs finals de màster universitari dels Estudis de Ciències de la Salut

Els Estudis de Ciències de la Salut, per primer cop, lliuren els premis als quatre millors treballs finals de màster universitari (TFM), corresponents a les quatre titulacions oficials. A continuació destaquem els noms de les quatre guanyadores del curs acadèmic 2016-2017, els títols dels seus treballs i els noms dels directors corresponents:

Graduada	Títol del TFM	Programa	Director TFM
María Ángeles Reguero Marrero	Al·lèrgens a la restauració col·lectiva: Pla efectiu de gestió, implementació d'autocontrols i mesures preventives en empreses alimentàries de Gran Canària	Màster universitari de Nutrició i Salut	Gemma Perelló Berenguer
Andrea Moreu Valls →Veure entrevista	Bilingüisme i neuroprotecció: Canvis estructurals, funcionals i cognitius relacionats amb l'ús d'una segona llengua a la malaltia de Huntington	Màster universitari de Neuropsicologia	Juan Luis Arenzana i Elena Muñoz
Laura Morro Fernández	Factors sociofamiliars i estades hospitalàries: la complexitat de la intervenció social a l'àrea de la psiquiatria d'aguts. Aplicació de l'escala ECISACH-BCN PSMAR	Màster universitari de Treball Social Sanitari	Dolors Colom
Beatriz López Barbeito	WIKI i aplicació mòbil vinculades com a eines de suport a la presa de decisions clíniques en una unitat de dolor toràcic	Màster universitari de Telemedicina	Carlos L. Sánchez Bocanegra i Luis Fernández Luque

---

6. Aliançes i Col·laboracions

Els Estudis de Ciències de la Salut tenen una llarga tradició d'establir col·laboracions i aliances amb el teixit professional, social i empresarial vinculat a la salut, amb l'objectiu d'enriquir els programes formatius i posar en marxa iniciatives i projectes conjunts. Durant l'any 2017 es varen signar més de **120 acords amb centres externs** dels àmbits de coneixement dels estudis per a la realització de pràctiques per part dels estudiants ECS.

En aquesta secció s'enumeren els centres, els organismes oficials, les institucions i les empreses amb què els ECS mantenen acords de col·laboració, i que es van signar al 2017.

Centres sanitaris

Els centres sanitaris amb que s'ha iniciat aquest any col·laboració en activitats de docència, investigació, assistencials i de desenvolupament professional amb els ECS són:

- Gran Hospital Can Misses
- Fundació Salut Empordà
- Hospital General de Granollers
- Consorci Sanitari de Terrassa
- Institut de Biomedicina de Sevilla
- Hospital de Sant Celoni
- Consorci Sociosanitari d'Igualada
- Fundació Hospital de Palamós
- Unitat de Dany Cerebral Germanes Hospitalàries de València

Organismes oficials

Aliances per promoure projectes i iniciatives relacionades amb l'àmbit de la salut.

- Organització Mundial de la Salut (OMS)
- Col·legi Oficial de Treball Social de València
- Fundació Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears - Societat Catalana de Digestologia
- Societat Científica Espanyola de Treball Social Sanitari (SCETSS)
- Col·legi Oficial de Treball Social de València (COTSV)
- Col·legi Oficial de Treball Social d'Astúries
- Col·legi Oficial de Treball Social d'Alacant
- Col·legi Oficial de Treball Social de Navarra
- Col·legi Oficial d'Infermeria de les Illes Balears

Institucions i empreses col·laboradores

A nivell acadèmic o per a la realització de pràctiques.

- UVic-UCC, per a impartir conjuntament el grau interuniversitari de Logopèdia, que s'ha ofert per primera vegada el setembre de 2017.
- Fundació Institut Català de la Cuina i de la Gastronomia (FICCG, Barcelona) (adhesió a la Xarxa UNITWIN-UNESCO i projecte III Congrés Català de la Cuina)
- Laboratori de Patrimoni, Cultura i Turisme (LABPACT) de la Universitat de Barcelona (adhesió a la Xarxa UNITWIN-UNESCO i II Congrés Internacional de la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament)
- Comissió Internacional d'Antropologia de l'Alimentació (International Commission on the Anthropology of Food and Nutrition, ICAF), Oxford (adhesió a la Xarxa UNITWIN-UNESCO i II Congrés Internacional de la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament)
- Observatori de l'Alimentació, Facultat de Nutrició, Universitat Autònoma Metropolitana (UAM-Xochimilco), Mèxic (adhesió a la Xarxa UNITWIN-UNESCO i projecte *Comer en la calle*)
- Basque Culinary Center (Universitat de Mondragón). Donostia - Sant Sebastià (adhesió a la Xarxa UNITWIN-UNESCO i projecte europeu *¿How might we cooperate to generate positive impact worldwide, using food as a vehicle?*)
- Centre d'Estudis Agroalimentaris i Rurals, Universitat Autònoma de l'Estat de Mèxic, Toluca (Mèxic) (adhesió a la Xarxa UNITWIN-UNESCO i beca doctoral CONYCET del Govern mexicà: Daniel de Jesús)

7. Jornades i esdeveniments

Esdeveniments organitzats des de les diferents àrees de coneixement dels ECS:

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc
Nutrició, Alimentació i Salut	Setmana pel Dret a l'Alimentació: «Pensa global, menja local i estacional»	27 de novembre - 3 de desembre de 2017	Seus UOC
	Conferències sobre «Alimentació, dona i esport»	6 d'octubre del 2017	UOC Tibidabo
	Jornada Nutrició Esportiva: Novetats i actualització	20 de setembre de 2017	Espacio Mood Serrano, Madrid
	Food, gastronomy and tourism: social and cultural perspectives (2nd International Congress of the UNESCO Chair on Food, Culture and Development)	25-27 de maig de 2017	Espai Francesc Colomer
	Sessió informativa sobre les Estades Solidàries amb Nutrició Sense Fronteres	18 de maig de 2017	UOC Tibidabo
	Setmana Saludable: Setmana del Cor	1-7 d'abril de 2017	Seus UOC

Àrea de coneixement	Títol de l'esdeveniment	Data	Lloc
Salut Digital (eHealth)	Workshop RITMOS 2017 Internacional	28 i 29 de novembre de 2017	Mobile World Centre de Barcelona
Neuropsicologia i Neurociències	I Jornada d'Avenços en Neuropsicologia	9 d'octubre de 2017	Seu UOC de Madrid
Estudis de Ciències de la Salut	«Les condicions de la memòria», dins del cicle <i>Les condicions del cervell</i>	26 d'octubre de 2017	Sala Beckett
	«Les condicions de la creativitat», dins del cicle <i>Les condicions del cervell</i>	19 d'octubre de 2017	Sala Beckett
	Benvinguda al nou curs 2017-2018: Estudis de Ciències de la Salut	6 d'octubre de 2017	UOC Tibidabo
	Acte de lliurament dels premis als millors TFM 2016-2017 i copa de cava	6 d'octubre de 2017	UOC Tibidabo
	I Jornada de Professors Docents Col·laboradors i Tutors dels Estudis de Ciències de la Salut	16 de juny de 2017	UOC Tibidabo

---

8. Destacats de l'any

Són diverses les fites aconseguides pels ECS al llarg del 2017. No obstant això, aquí se'n destaquen algunes que, per entitat i posicionament estratègic, han representat un pas endavant important per al futur estratègic dels Estudis, tant des del punt de vista de la formació com de la recerca.

Grau de Logopèdia

→ [Més informació](#)

Es desplega el grau de Logopèdia, que té una durada de quatre anys i s'orienta a la formació en l'àmbit d'aquesta professió regulada. Aquest grau s'imparteix en col·laboració amb la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC), que fins ara l'oferia en modalitat exclusivament presencial. Aquest grau representa una oferta innovadora, per primer cop en modalitat semipresencial, amb un abordament de les classes teòriques basat en el model pedagògic de la UOC, ja consolidat, que es fonamenta en l'activitat, i garantint un nombre d'hores de pràctiques presencials igual o superior al dels programes exclusivament presencials.

I Jornada Anual de Professorat Docent Col·laborador i Tutors dels Estudis de Ciències de la Salut

Amb el desig que el professorat docent col·laborador i els tutors siguin més participants de la qualitat de l'acció docent i de la innovació dels Estudis, es consolida la **Jornada Anual de Professorat Docent Col·laborador i Tutors dels Estudis de Ciències de la Salut**. Durant la primera jornada, l'eLearn Center de la UOC elabora una formació sobre el disseny d'assignatures basades en reptes, i també es dona a conèixer el centre acadèmic i de recerca eHealth Center de la UOC i les seves línies de treball.

I Jornada de Benvinguda al Curs 2017-2018

En aquesta línia de fer més partícip la nostra comunitat, aquest any també engegarem la **I Jornada de Benvinguda al Curs 2017-2018**, esdeveniment que s'organitza amb l'objectiu de fer coincidir les sessions informatives dels programes formatius amb la presentació del nou **postgrau de Nutrició, Rendiment Esportiu i Salut**. En aquesta jornada es fan tres conferències sobre «Alimentació, dona i esport», i els actes es culminen amb el **I Lliurament de Premis dels Treballs Finals dels Màsters Universitaris dels Estudis de Ciències de la Salut**, defensats durant el segon semestre del curs 2016-2017. D'aquesta manera, el personal acadèmic, els ponents, els graduats i els nous estudiants poden coincidir i compartir experiències, metodologies de treball, consultes, etc.

Els ECS coorganitzen una Setmana pel Dret a l'Alimentació amb el lema «Pensa global, menja local i estacional»

Del 27 de novembre al 3 de desembre, la UOC celebra la Setmana pel Dret a l'Alimentació 2017, que és dedicada a la promoció del consum de productes de proximitat i de temporada, amb el lema «Pensa global, menja local i estacional». En aquesta tercera edició, la UOC s'afegeix un cop més als objectius de desenvolupament sostenible (ODS) de les Nacions Unides, que fomenten el consum i la producció sostenibles per millorar el planeta. Durant tota la setmana, els experts i expertes de la UOC ofereixen a les xarxes socials consells, informació, recursos i dades interessants relacionats amb els beneficis de prioritzar el consum responsable dels productes més propers i de temporada per a la nostra salut, per a l'impuls de les economies locals i per al medi ambient. El 3 de desembre culmina la campanya amb una visita i un taller pràctic a la Masia de Can Comas, el centre de gestió del Parc Agrari del Baix Llobregat.

Es pot seguir tota la campanya i s'hi pot participar seguint els comptes de Twitter [@UOCuniversitat](#) i [@UOCe-salut](#) i l'etiqueta [#Right2FoodUOC](#). En l'informe publicat per l'Associació Internacional d'Universitats (IAU) la Setmana pel Dret a l'Alimentació de la UOC apareix com a exemple d'incorporació i de treball dels ODS.

→
[Veure video de la presentació de la setmana](#)

Resultats de l'enquesta UOC sobre salut i alimentació: la gran majoria tenim bona salut i seguim la dieta mediterrània

Els ECS, dins la seva estratègia com a promotors de la salut, també en l'àmbit laboral, han impulsat la **primera enquesta sobre hàbits alimentaris i d'activitat física dins la UOC**. L'enquesta s'ha impulsat en col·laboració amb l'àrea de Persones, i l'objectiu és tenir dades fiables sobre els hàbits de salut de la comunitat UOC que ens permetin dissenyar estratègies a mida orientades a la millora dels hàbits. La participació en l'enquesta, voluntària i anònima, va ser del 53,2%. La van respondre 580 persones, de les quals el 65,6% eren dones i el 34,4% homes, dels diversos perfils professionals existents a la UOC.

Els resultats van mostrar que la nostra comunitat descriu que majoritàriament té un **bon o molt bon estat de salut general, amb un pes adequat i un bon seguiment de la dieta mediterrània**. Tanmateix, també hi ha aspectes que caldria millorar en l'àmbit dels hàbits alimentaris: augmentar el consum de peix, disminuir la presència de brioixeria industrial i dolços en la nostra dieta, i incrementar el consum de fruita. Els **resultats de l'enquesta** permetran plantejar futures accions que ajudin a millorar la salut i els estils de vida dels treballadors de la UOC. En aquest sentit, amb vista a l'any que ve, es vol promoure els *snacks* saludables, en línia amb les novetats que ja ofereixen les màquines expenedores de menjar de la Universitat, que se centren en productes com fruita seca, fruita i amanides variades. dologies de treball, consultes, etc.

Finançament de la Càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament i ampliació de la seva xarxa UNITWIN

La càtedra UNESCO d'Alimentació, Cultura i Desenvolupament de la UOC enguany ha rebut per primera vegada un finançament intern de 10.500 euros, de manera que s'ha situat en tercer lloc entre el total de totes les càtedres de la UOC. De la mateixa manera, durant el 2017 sis institucions i universitats de Mèxic, el Regne Unit, Catalunya i el País Basc han demanat oficialment l'ingrés com a membres a la Xarxa UNITWIN-UNESCO de la Càtedra, sol·licitud que s'ha acceptat, amb la qual cosa s'han convertit en aliats estratègics directes amb vista a la recerca, la docència i la difusió en relació amb diversos aspectes lligats amb l'alimentació.

Uoo

Barcelona
Ciutat de Mèxic
Colòmbia
Madrid
Palma de Mallorca
Sevilla
València

Seu central
Av. del Tibidabo, 39-43
08035 Barcelona
(+34) 932 532 300

Totes les seus a
seus.uoc.edu

---

uoc.edu

 @UOCuniversitat
 @UOCrespon

 UOC
 UOC.universitat

**Universitat Oberta
de Catalunya**
